

Baarle-Nassau
Baarle-Hertog

Perspectiefnota 2023

datum: 14 juni 2022

Green Valley zaaknummer: 402422

Gemeente Baarle-Nassau
Postbus 105
5110 AC Baarle-Nassau

Telefoonnummer 013-5075200
Email: info@baarle-nassau.nl
website: www.baarle-nassau.nl

Inhoudsopgave

Inleiding.....	5
Leeswijzer	7
Financieel Perspectief.....	9
Financieel Perspectief toelichting.....	11
Woonlasten	13
Stelposten kredieten/investeringen.....	15
Uitgangspunten financieel beleid.....	17

Inleiding

Voor u ligt de Perspectiefnota voor de periode 2023 tot en met 2026. De perspectiefnota is een product uit de P&C-cyclus dat zich richt op de toekomst. In de perspectiefnota presenteren we de ontwikkelingen die we als gemeente op ons af zien komen - en die we zelf willen inzetten -, met de eventuele financiële consequenties daarvan. De perspectiefnota geeft daarmee richting aan de programmabegroting en de financiële beleidsuitgangspunten die daarbij gehanteerd worden.

Presentatie van het beleidsperspectief en het financiële beeld

De perspectiefnota 2023-2026 presenteert een beleidsperspectief en het financiële beeld voor 2023 en de volgende jaren. In financiële zin start de perspectiefnota met de saldi van de meerjarenbegroting, zoals deze zijn opgenomen in de 1e turap 2022. Op deze manier worden ook de structurele financiële effecten vanuit 2021 en 2022 meegenomen in het uiteindelijke financieel beeld voor de periode 2023-2026.

Omschrijving (afrondding op € 100)	2023	V/N	2024	V/N	2025	V/N	2026	V/N
Saldo 1e Turap 2022	91.800	V	177.900	V	293.300	V	-981.800	N
PPN 2023	-59.000	N	-40.000	N	-40.000	N	-40.000	N
Voorlopig saldo (meerjaren)perspectief	32.800	V	137.900	V	253.300	V	-1.021.800	N

Perspectiefnota is de basis voor de programmabegroting

De perspectiefnota vormt de basis voor het samenstellen van de programmabegroting 2023 - 2026. Het zwaartepunt van de nota ligt bij de beleidsinhoudelijke voorstellen aangevuld met een financiële onderbouwing. Onderstaande items worden toegelicht in de paragraaf "Financieel Perspectief toelichting".

Besluitvormingsproces van perspectiefnota naar programmabegroting

De inhoudelijke voorstellen en het financieel perspectief dat is opgenomen in de perspectiefnota, bieden de raad handvatten om nader richting te geven en aandacht voor specifieke onderwerpen te vragen. Vooralsnog hebben we ingezet op een beleidsarme perspectiefnota. We zullen de komende periode verder invulling geven aan de punten uit het coalitieakkoord.

Het college stelt de programmabegroting 2023 - 2026 medio september op en de verzending aan de raad is voorzien op 11 oktober. In de raadsvergadering van 9 november vindt dan de besluitvorming door de raad plaats.

Leeswijzer

We starten met het financieel perspectief. Daarin geven we eerst een financiële samenvatting van de meerjarenraming 2023-2026, waarbij we op basis van de saldi van de 1e turap 2022 toewerken naar de nieuwe saldi van de meerjarenraming 2023-2026.

Daarna gaan we in op de gemelde financiële effecten. Per afwijking geven wij een korte samenvatting.

Financieel Perspectief

Meerjarenraming 2023-2026

Hieronder is het financieel perspectief 2023-2026 van de gemeente Baarle-Nassau weergegeven.

Onderdeel	Bedragen x € 1/- = nadelig			
	2023	2024	2025	2026
A. Saldo meerjarenbegroting 2022-2025 inclusief alle wijzigingen t/m 1e turap 2022	91.796	177.909	293.245	-981.772
B. Effecten Perspectiefnota 2023	-59.000	-40.000	-40.000	-40.000
<i>MEERJARENAMING 2022-2026</i>	<i>32.796</i>	<i>137.909</i>	<i>253.245</i>	<i>-1.021.772</i>

A. Saldo meerjarenbegroting 2023-2026

Dit betreft het saldo van de meerjarenbegroting 2023-2026 inclusief alle financiële wijzigingen zoals die zijn opgenomen in de 1e turap 2022.

B. Effecten perspectiefnota 2023

In onderstaande tabel zijn wensen en oplossingsrichtingen opgenomen die nog niet voorzien waren in de begroting 2022. In het vervolg van deze nota worden de posten uitgebreid toegelicht.

nr.	Prog.	Omschrijving	Bedragen x € 1/- = nadelig			
			2023	2024	2025	2026
1.	3	Verhoging budget "Uitvoeringsplan nota toeristisch Baarle"	-16.000	-16.000	-16.000	-16.000
2.	5	Onderhoud landschapselementen	-10.000	-10.000	-10.000	-10.000
3.	6	Cliëntervaringsonderzoek	-3.000	-3.000	-3.000	-3.000
4.	6	Onderzoek en implementatie aanpassing minimabeleid	-15.000			
		Uitvoering minimabeleid		-11.000	-11.000	-11.000
5.	6	Verbreiding aanbod re-integratiemogelijkheden voor kwetsbaarste groep	-15.000			
TOTAAL			-59.000	-40.000	-40.000	-40.000

Financieel Perspectief toelichting

Toelichting onderdeel B "Effecten perspectiefnota 2023"

1. Verhoging budget "Uitvoeringsplan nota toeristisch Baarle"

In 2019 (€ 26.000) en in 2021 (€ 10.000) zijn er bezuinigingen doorgevoerd op het budget 'Uitvoeringsplan nota toeristisch Baarle'. Het budget is inmiddels gedaald van € 40.000 per jaar naar € 4.000 per jaar. Door de bezuiniging kunnen vanaf 2023 bepaalde geplande en gewenste uitgaven niet meer gedaan worden. Voor de bevordering van toerisme en recreatie in de gemeente Baarle-Nassau stelt het college daarom voor het budget structureel te verhogen met € 16.000 per jaar. Door de verhoging kunnen we aan de verplichte vaste kosten, zoals het Platform Visit Baarle, voldoen en kunnen projecten uit het meerjarenplan 2018-2022 die tot op heden nog niet zijn uitgevoerd, alsnog worden opgepakt. Tevens geeft de verhoging van het budget het college in de komende jaren ruimte om eventuele nieuwe plannen op te starten en deel te nemen aan projecten die we nu nog niet in het vizier hebben.

2. Onderhoud landschapselementen

De afdeling Openbare Ruimte heeft een overzicht gemaakt van de landschapselementen in de gemeente. In de huidige meerjarenbegroting is geen budget opgenomen voor het onderhoud van deze landschapselementen. Het gevolg daarvan is dat bomenrijen niet worden onderhouden, poelen helemaal dicht groeien en hakhout niet wordt gesnoeid. Per jaar is een budget van € 10.000 nodig voor het onderhoud van deze elementen.

3. Cliëntervaringsonderzoek

Het cliëntervaringsonderzoek WMO en jeugd gaan we vanaf 2023 anders uitvoeren om meer en vooral nog beter zicht te krijgen op hoe onze inwoners de hulp en de effecten ervan ervaren. We verwachten dat de kosten hierdoor toenemen.

4. Onderzoek en implementatie aanpassing minimabeleid

We vinden (bestaans)zekerheid een belangrijke voorwaarde om 'mee te kunnen doen'. We constateren dat het huidige armoedebeleid niet altijd de juiste doelgroep weet te bereiken of niet altijd effectief is. Zeker gezien de ontwikkelingen met stijgende energieprijzen en woonlasten, is het van groot belang dat we kunnen inspelen op waar de behoefte zit. Een onderzoek naar de effectiviteit en het bereik van het armoedebeleid geeft inzicht om de nodige doorontwikkelingen te signaleren en toe te passen. Om uitvoering te kunnen geven aan de aanbevelingen vanuit het onderzoek willen we het budget structureel verhogen.

5. Pilot "Verbreding aanbod re-integratiemogelijkheden voor kwetsbaarste groep"

Onze inzet van re-integratiemiddelen was voorheen vooral gericht op inwoners waarbij deze inzet op relatief korte termijn kon leiden tot uitstroom naar betaald werk. Gezien de ontwikkelingen op de arbeidsmarkt zijn deze inwoners grotendeels inmiddels aan het werk. De overgebleven re-integratiekandidaten hebben een dusdanige afstand tot de arbeidsmarkt, dat zij meer en langduriger een beroep doen op re-integratiemiddelen en op andere voorzieningen zoals de wmo. Om hen duurzaam aan het werk te krijgen vergt dit een intensiever traject. Ook is voor deze doelgroep het creëren en aanboren van lokaal aanbod belangrijk.

Ontwikkelingen met mogelijke financiële effecten

Kostendekkend maken aanleg gehandicaptenparkeerplaats

In het kader van het uniformeren, harmoniseren en kostendekkend maken van leges stelt het college voor om voor het aanleggen van een gehandicaptenparkeerplaats leges in rekening te brengen. Op deze manier staan tegenover de kosten ook opbrengsten. Momenteel zien we een wildgroei ontstaan in aanvragen nu de aanleg van een dergelijke parkeerplaats gratis is. Daarnaast gaan deze aanvragen ook ten koste van parkeerplaatsen in de openbare ruimte.

Het voorstel is als volgt:

Omschrijving	Toelichting	Tarief
Aanvraag voor het in behandeling nemen (ongeacht wel/niet verlenen)	Werkelijke administratieve kosten	€ 96,00
Aanbrengen paal, bord en onderbord	Materiaal	€ 126,50
Alleen vervangen kentekenbord	Materiaal + uren buitendienst	€ 32,60
Aanpassingen parkeerplaats (markeringen, kruis parkeervak, omlijnen of wat groen weg, uitstaptegels erbij)	Vast bedrag gemiddeld (is hiermee nog niet helemaal kostendekkend)	€ 200,00
Medische keuringskosten	Handhaven conform huidige legesverordening	€ 52,90

Aanpassen vissteigers visvijver Goordonk

De lage waterstand is al lang een probleem. Voor het aanpassen van andere vis-steigers zal de visvereniging eerst een pilot uitvoeren.

Actieprogramma wonen

Er liggen in de gemeente grote opgaven op het vlak van wonen. De woningmarkt kent vele facetten, doelgroepen en de vraagstukken zijn divers, bijvoorbeeld op het vlak van Wonen met Zorg en duurzaamheid. Vorig jaar is besloten om te starten met een actieprogramma waarbinnen de diverse woon-zorgthema's integraal benaderd worden: vanuit de verschillende beleidsvelden/domeinen, en in samenwerking met regiogemeenten, provincie en maatschappelijke partners. Dit jaar vindt de verdere uitwerking plaats van dit actieprogramma. Afhankelijk van (nog te maken) bestuurlijke keuzes zijn hier mogelijk aanvullende middelen voor nodig. Deze verwerken we in de begroting 2023.

Ondersteuning kwetsbare doelgroepen

Vanuit de visie en uitvoeringsagenda Baarle Bruist, het huidige coalitieakkoord en het zichtbaar toenemende beroep op het voorliggend veld ten aanzien van de ondersteuning van kwetsbare doelgroepen wordt de komende periode bezien wat daarvoor nodig is en of daarin anders werken dan wel extra maatregelen en middelen nodig zijn. Denk aan zaken rondom dorpsverbinder, mantelzorgondersteuning en jongerenwerk. Dit hangt ook nauw samen met de geplande dialoogtafels die voorzien zijn omtrent het aangaan van een nieuwe subsidiekader basisondersteuning 2023-2026.

Woonlasten

Het uitgangspunt voor de berekening van de lokale lastendruk zijn de lasten: onroerende zaakbelasting (OZB), afvalstoffenheffing en rioolheffing voor een gemiddeld meerpersoonshuishouden. Onderstaande tabel geeft de ontwikkeling van de woonlasten weer voor de jaren 2021-2023.

Woonlasten (mph met eigen woning)	2021	2022	2023
Onroerende zaakbelasting	€ 305	€ 311	€ 320
Afvalstoffenheffing	€ 260	€ 265	€ 270
Rioolheffing	€ 175	€ 183	€ 191
Totale woonlasten	€ 740	€ 759	€ 781
Stijging (absoluut)	€ 66	€ 19	€ 22
Stijging (relatief)	9,8%	2,6%	2,9%

De OZB-lasten zijn in 2023 met 3% verhoogd op basis van hetgeen in de meerjarenraming 2022-2025 is opgenomen.

De afvalstoffenheffing wordt in 2023 verhoogd met 2% (absoluut: € 5). De rioolheffing wordt in 2023 verhoogd met 4,5% (absoluut: € 8). De gemiddelde woonlasten stijgen in 2023 met 3,9%.

Jaarlijks brengt het COELO (Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden) een Atlas van de lokale lasten uit. In bovenstaande tabel zijn voor het jaar 2020 de waarden opgenomen op basis van de Atlas van de lokale lasten. Deze komen overeen met de woonlastentabel in de programmabegroting 2022.

Stelposten kredieten/investeringen

De afschrijvingslasten, op basis van het geactualiseerde investeringsplan 2022-2026 (zie 1e turap 2022), nemen wij op in de meerjarenbegroting 2023-2026. Voor de afschrijvingslasten van nieuwe investeringen geldt dat hiervoor een stelpost wordt opgenomen in de begroting. Pas op het moment dat de raad het krediet daadwerkelijk beschikbaar stelt, op basis van een apart raadsbesluit, wordt de stelpost ingezet als dekking voor de afschrijvingslasten.

In het geactualiseerde investeringsplan 2023-2026 zijn onderstaande nieuwe investeringen opgenomen.

• Vervangen bruggetje "Het Groeske"	€ 55.000
• Constructieve herberekening 2 bruggetjes Hoogstatensebaan	€ 20.000
• Vervangen schuilhut visvijver Goordonk	€ 20.000
• Sportaccommodaties (conform sportbeleidsplan)	€ 912.000*

* Met de kapitaallasten van deze investering is in de huidige meerjarenbegroting al rekening gehouden

Uitgangspunten financieel beleid

1. Weerstandsvermogen

Wij hanteren de norm “ruim voldoende” (ratio 1,4-2,0).

Deze ratio wordt als volgt berekend:

$$\begin{array}{l} \text{Ratio} \\ \text{Weerstands} \\ \text{Vermogen} \end{array} = \frac{\text{Beschikbare Weerstandscapaciteit}}{\text{Benodigde Weerstandscapaciteit}} = x,x$$

Waarderingscijfer	Ratio weerstandsvermogen	Betekenis
A	> 2,0	Uitstekend
B	1,4 < x ≤ 2,0	Ruim voldoende
C	1,0 < x < 1,4	Voldoende
D	0,8 < x < 1,0	Matig
E	0,6 < x < 0,8	Onvoldoende
F	< 0,6	Ruim onvoldoende

2. Aantal inwoners per 31 maart 2022: 6.899

3. Aantal woningen per 31 maart 2022: 2.916

4. Bijdrage ABG

De bijdrage aan de Gemeenschappelijke Regeling ABG is gebaseerd op de door het bestuur van de ABG vastgestelde meerjarenbegroting 2023-2026. Deze begroting wordt behandeld in de raadsvergadering van 29 juni 2022. In de meerjarenbegroting 2023-2026 van de ABG is rekening gehouden met inflatie.

5. Kapitaallasten

- Voor nieuw aan te trekken langlopende geldleningen is het uitgangspunt dat deze worden aangetrokken per 1 januari tegen een rentepercentage van 2% (lineair 25 jaar).
- Voor nieuwe investeringen gelden de bepalingen (afschrijvingsmethode en -termijnen) zoals deze zijn opgenomen in de nota waardering en afschrijving vaste activa 2017.

6. Subsidies

In maart 2021 heeft de gemeenteraad het nieuwe subsidiebeleid vastgesteld. Het college heeft vervolgens de uitvoeringsregels uitgewerkt. Voor activiteitensubsidies wordt vanaf 2023 gewerkt met een subsidieplafond. De gemeenteraad stelt dit plafond vast als onderdeel van de gemeentebegroting 2023.

7. Overige kosten

- Bijdragen aan een gemeenschappelijke regeling zijn geraamd op basis van de meerjarenbegroting van betreffende gemeenschappelijke regeling die door het bestuur is vastgesteld.
- Voor budgetten waar contractuele verplichtingen voor gelden zijn de ramingen hierop gebaseerd.
- In de budgetten is, voor zover bekend, rekening gehouden met autonome groei.
- Voor overige budgetten is alleen inflatiecorrectie toegepast voor zover dit noodzakelijk was.

8. Huren

- De te ontvangen huren van gebouwen worden jaarlijks verhoogd op basis van de prijsindex van het bruto binnenlands product (pbbp) zoals opgenomen in de meicirculaire (2023 > 3,0%).
- De te ontvangen huren van sportvelden worden jaarlijks verhoogd op basis van de prijsindex van het bruto binnenlands product (pbbp) zoals opgenomen in de meicirculaire (2023 > 3,0%).
- De te ontvangen huur voor het gebruik van de sportzaal door het voortgezet onderwijs wordt jaarlijks verhoogd op basis van de prijsindex van het bruto binnenlands product (pbbp) zoals opgenomen in de meicirculaire (2023 > 3,0%).

9. Tarieven binnensportaccommodaties

De tarieven voor het gebruik van de sportzaal in de Uilenpoort door particulieren, verenigingen etc. worden jaarlijks verhoogd op basis van de prijsindex van het bruto binnenlands product (pbbp) zoals opgenomen in de meicirculaire (2023 > 3,0%).

10. Sportaccommodaties

Het college wil de zelfwerkzaamheid bij verenigingen bevorderen met als doel de kostendekkendheid van de accommodaties te verhogen.

11. Belastingen

Aanpassingen van de tarieven worden middels een voorstel afzonderlijk aan de raad voorgelegd.

Soort belasting	Verhoging 2023
Onroerende zaakbelasting	3,0%
Forensenbelasting (pbbp)	3,0%
Toeristenbelasting (pbbp)	3,0%
Precariobelasting (pbbp)	3,0%
Reclamebelasting (pbbp)	3,0%

12. Leges en heffingen

Aanpassingen van de tarieven worden middels een voorstel afzonderlijk aan de raad voorgelegd.

Soort leges en heffingen	Verhoging 2023
Rioolheffing	4,5%
Afvalstoffenheffing	2,0%
Leges producten burgerzaken (pbbp)	3,0%
Marktgeden (pbbp)	3,0%
Inschrijfgelden kermis (pbbp)	3,0%
Leges principeverzoeken (pbbp)	3,0%
Leges omgevingsvergunningen (pbbp)	3,0%
Overige leges (pbbp)	3,0%

13. Algemene uitkering uit het gemeentefonds

- In de primitieve ramingen van de begroting 2023 en het meerjarenperspectief 2024 t/m 2026 is rekening gehouden met de cijfers uit de meicirculaire gemeentefonds 2022.
- De bedragen die in de algemene uitkering zijn opgenomen ter compensatie van de inflatie, worden voor de jaren 2024 tot en met 2026 als stelpost opgenomen aan de lastenkant van de begroting.

14. Reserves

Voor de algemene reserves en bestemmingsreserves gelden de regels zoals die zijn opgenomen in het Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten (BBV), de nota reserves en voorzieningen en de Financiële verordening gemeente Baarle-Nassau 2017. Hiervan mag niet worden afgeweken.

15. Voorzieningen

Uit het oogpunt van rechtmatigheid en het BBV moeten alle bestedingen ten laste van voorzieningen zo nauwkeurig mogelijk worden geraamd. Hiervoor zijn bestedingsplannen ter onderbouwing noodzakelijk. In geval een bestedingsplan ontbreekt of een raming niet of moeilijk is te geven, moet tenminste een schatting worden gemaakt. In een later stadium kan dan alsnog worden gezorgd voor de noodzakelijke onderbouwing.

16. Onvoorzien

Voor onvoorzien uitgaven (incidenteel en structureel) wordt een stelpost opgenomen van € 27.700.

17. Overhead

De overhead wordt op een consistente wijze toegerekend aan de taakvelden. De verdeling is gebaseerd op het aantal uren dat in het verleden aan betreffende taakvelden is besteed.

